

INFORMACE K OPEN SCIENCE

Markéta Málíková, Jan Vališ

aktualizováno: 01. 06. 2026

Cílem tohoto přehledu je shrnutí informací o principech otevřené vědy (*Open Science*, OS) a poskytnutí základního návodu pracovníkům ÚMCH, jak zpřístupnit výsledky výzkumu a průběžné výstupy (např. data) v režimu OS.

Pokyny k publikování v Open Access (OA) vychází ze směrnice č. 12 z r. 2022. Informace ke zveřejňování výzkumných dat zohledňují podmínky jednotlivých poskytovatelů projektů.

Obsah:

1	Co znamená Open Science	2
1.1	Základní prvky otevřené vědy:	2
1.2	Výhody a nevýhody OS	2
1.3	Licence a autorská práva	3
1.4	Požadavky na OS ve výzkumných projektech	4
2	Publikování formou OA	6
2.1	Stádia rukopisů	6
2.2	Formy OA	6
2.2.1	Green OA	6
2.2.2	Gold OA	7
2.2.3	Platinum/Diamond OA	7
2.3	Možnosti financování nákladů na publikování OA článků	7
2.4	Jak vybrat otevřený časopis	8
3	Správa výzkumných dat	9
3.1	FAIR principy	9
3.2	Otevřená data	10
3.2.1	Ukládání otevřených dat	10
3.2.2	Datové repozitáře	11
3.3	Data Management Plan	12
3.4	Jak publikovat otevřená data z výzkumu	12

1 Co znamená Open Science

OS je souhrn různých postupů a principů, které umožňují bezplatný, okamžitý a vzdálený přístup k výsledkům výzkumu financovaného z veřejných prostředků.

1.1 Základní prvky otevřené vědy:

- **open access (OA)** – otevřený elektronický přístup k výsledkům veřejně financovaného výzkumu. Cílem je dosažení okamžitého, bezplatného, trvalého a svobodného přístupu koncového uživatele k publikacím
- **open data** – otevřená data z výzkumu
- další nástroje OS – open source (SW), veřejné licence k dílům, otevřené peer review, otevřené deníky z výzkumů, otevřené vzdělávací materiály, či *citizen science*.

Pro potřeby pracovníků ÚMCH AV ČR, v. v. i. (dále jen ÚMCH) se tato metodika bude věnovat především prvkům OA a open data.

1.2 Výhody a nevýhody OS

- **Výhody:**
  - okamžitý a bezplatný přístup k odborným publikacím
  - větší dostupnost a viditelnost vědecké práce
  - zviditelnění výzkumu a zvýšení jeho důvěryhodnosti
  - vyšší citační ohlas
  - rychlejší výměna poznatků
  - vyšší transparentnost a kvalita vědecké práce
  - efektivní využití výsledků, práce a financí
  - informovaná veřejnost
  - zachování majetkových práv k publikacím (oproti režimu publikování v časopisech s předplatitelským modelem)
- **Nevýhody:**
  - vysoké finanční náklady na poplatky spojené s publikací
  - existence predátorských časopisů
  - nutnost ošetření autorských a vydavatelských práv dat
  - potenciální náročnost na technickou infrastrukturu
  - dlouhodobá udržitelnost financování
- **Možná řešení:**
  - využití transformačních smluv snižujících náklady na publikaci
  - důsledná volba časopisů a licencí
  - národní a institucionální podpora

1.3 Licence a autorská práva

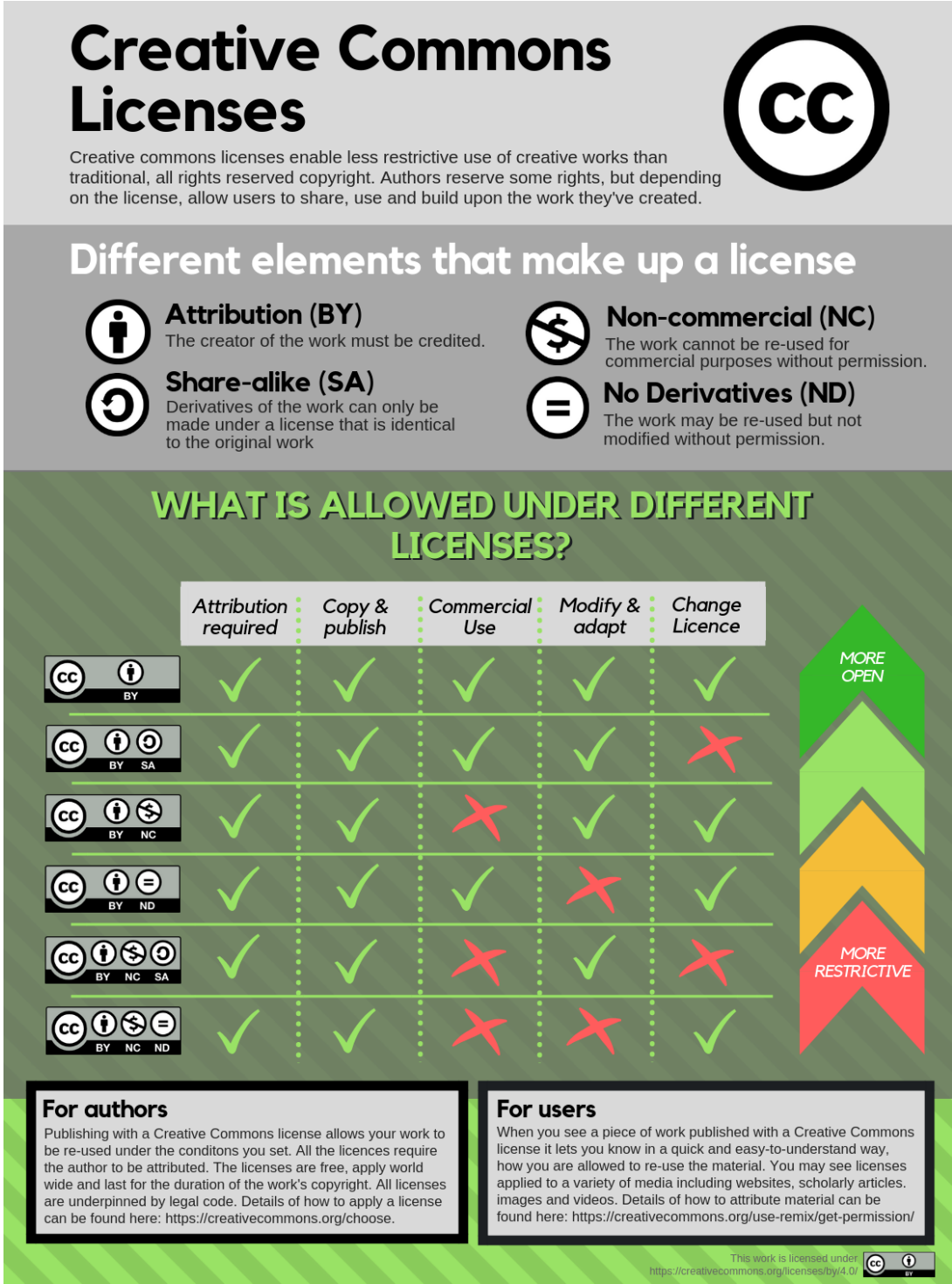
Aby publikace nebo data naplňovaly princip otevřenosti, musí být svobodně přístupné, bez právních překážek. Proto u otevřeného díla autor uvádí tzv. **veřejnou licenci**, která stanovuje, za jakých podmínek může být dílo veřejně zpřístupněno a využíváno. Autorská práva k obsahu díla si autor ponechává.

Nejčastěji jsou aplikovány, a také některými poskytovateli projektů přímo vyžadovány/doporučovány, veřejné licence [Creative Commons](#) (CC). Pomocí těchto licencí je možné dát ostatním práva, aby práci mohli stáhnout, opakovaně použít, tisknout, upravovat, sdílet a/nebo kopírovat s uvedením citace autora a zdroje. Licence CC jsou neodvolatelné, mohou zaniknout porušením licenčních podmínek uživatelem. Existuje několik typů CC licencí, které se liší úrovněmi poskytovaných a vyhrazených práv autora k dílu. Jejich podrobnější rozbor je uveden na Obr. 1.

Někteří poskyvatelé v projektové dokumentaci uvádějí jako jednu z požadovaných/doporučovaných licencí tzv. CC0. Tato licence nemá v právním systému ČR oporu, a proto ji nelze v dobré víře na žádné autorské dílo udělit. Požadavek poskytovatelů publikovat metadata k datasetům v režimu CC0 je mírnou ekvilibristikou v českém právním systému umožněn, neboť vyplněný „formulář“, skrze který se metadata zadávají, není považován za autorské dílo, a metadata proto nepoživají autorsko-právní ochrany, což je *de facto* požadavkem poskytovatelů, který si klade za cíl umožnit vytěžování metadat bez překážek citování.

Samostatnou kapitolou je právní klasifikace výzkumných dat, která jsou, obzvláště v případě chemie a materiálových věd, velmi často instrumentální povahy. Taková data nelze bez dalšího dle autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.) považovat za autorské dílo, nicméně za jistých okolností lze tato data chránit jako tzv. databázi *sui generis*. Rozhodnutí, zda je v ČR dílo chráněno autorským zákonem, může napomoci [rozhodovací strom](#).

Bez ohledu na aktuální právní klasifikaci je poskytnutí licence na dataset mezinárodně uznávanou praxí, kterou zároveň většina poskytovatelů finanční podpory vyžaduje.

Obr. 1 Přehled Creative Commons licencí. Převzato z: McTaggart, David. CC License infographic. In: City, University of London. City Blogs. [online] October 24, 2018. [cit. 2024-06-14].

1.4 Požadavky na OS ve výzkumných projektech

Poskytovatelé finančních prostředků na výzkum v EU i ČR většinou vyžadují otevřený přístup k publikacím a zdrojovým datům. V řadě zemí jsou postupně zaváděna i legislativní opatření pro zavádění principů OA ve vědě (např. v ČR zákon č.130/2002 Sb. a č.328/2025 Sb). Např. součástí hodnocení a výstupů některých projektů je otevřenost publikací a dat v projektu.

Obecně lze požadavky poskytovatelů projektových financí shrnout jako podmínky pro zpřístupnění publikace pod veřejnou licenci, její uložení do důvěryhodného repozitáře s otevřeným přístupem, otevřený přístup k výzkumným datům, vytvoření a aktualizace plánu pro správu dat. **Konkrétní podmínky jednotlivých poskytovatelů se mohou lišit.**

Užitečným startovním bodem pro informace týkající se OS a požadavků poskytovatelů může být [Národní platforma pro Open Science \(Poskytovatelé – Národní platforma Open Science\)](#). Podrobné informace o podmínkách naleznete na webových stránkách jednotlivých grantových agentur:

- [Horizon Europe](#)
- [OP JAK](#)
- [Program Exceles](#)
- [MŠMT Podpora výzkumu a vývoje](#)
- [TAČR](#)
- [GAČR](#)
- [AZV ČR](#)
- [AV ČR Podpora výzkumu](#)

2 Publikování formou OA

Proces publikace v režimu OA a v režimu předplatného se pro autory v principu neliší – manuskript je posouzen editorem, podroben recenznímu řízení a přijat k publikaci. Jediným zásadním rozdílem tedy je, zda na konci tohoto procesu přejdou majetková práva k rukopisu na nakladatele (konvenční cesta publikace v režimu předplatného), nebo zda si autoři ponechají vedle autorských i práva majetková (OA).

2.1 Stádia rukopisů

Od momentu sepsání do publikace prochází autorské dílo typicky následujícími stádii:

- 1) [preprint/autorský manuskript](#) (*author original manuscript, AOM*)
= originál zaslaný redakci bez sazby časopisu a bez revizí recenzního řízení
- 2) [postprint/akceptovaný rukopis](#) (*author accepted manuscript, AAM*)
= verze po recenzním řízení, ale bez sazby časopisu
- 3) [vydavatelská verze](#) (*version of record, VoR*)
= verze po recenzním řízení a po grafických úpravách časopisu

2.2 Formy OA

Otevřený přístup ke svým publikacím může autor zajistit zejména těmito cestami:

- [zelenou](#) (Green OA),
- [zlatou](#) (Gold OA) či
- [platinovou/diamantovou](#) (Platinum OA/Diamond OA).

2.2.1 Green OA

U Green OA autor publikuje plný text článku v časopise založeném na klasickém předplatném, souběžně však v otevřeném repozitáři uloží plný text, a to buď AOM, nebo AAM.

Při této tzv. autoarchivaci musí autor **dodržet smluvní podmínky vydavatele časopisu**. Pro uznatelnost poskytovatelem podpory však zároveň také **požadavky poskytovatele**. Je třeba dbát pozornosti a ověřit si, zda lze článek zpřístupnit, v jaké verzi, v jakém repozitáři a s jakým embargem. Vhodná pomůcka pro rychlý průzkum podmínek nakladatel je [Open policy finder](#), který právě tyto informace shromažďuje. Autoři jsou však vázáni konkrétními pravidly daného časopisu, a proto je dobré před odesláním manuskriptu redakci vždy kontrolovat pravidla daného časopisu na webu vydavatele. V případě pre-printů je obvyklejší jejich publikování na tzv. [pre-printových serverech](#), jako jsou např. [arXiv](#), či [ChemRxiv](#).

Výhodou Green OA je skutečnost, že se jedná o možnost OA bez nákladů pro autory/ústav.

V případě, že to pravidla časopisu a poskytovatele umožní, je autorům z ÚMCH doporučováno, aby autoarchivované publikace ukládali buď do [IMC CAS Zenodo Community](#), nebo do [ASEP](#).

2.2.2 Gold OA

U Gold OA autor publikuje v tzv. otevřeném časopise, kde podaný článek prochází recenzním řízením a po přijetí je ihned volně přístupný. Náklady na publikování v tomto případě hradí autor, případně jeho zaměstnavatel, poplatkem za publikaci, tzv. **article processing charge (APC)**.

Do modelu Gold OA spadají také publikace v tzv. **hybridních časopisech**, které obsahují jak články dostupné na základě klasického předplatného, tak volně dostupné články, kde autoři za publikování v režimu OA platí. Informace o způsobech financování jsou v sekci 2.3.

V řadě grantů je autoarchivace VoR vyšlých v režimu Gold OA taktéž vyžadována. Pravidla jsou zde však snadnější a VoR je autorům doporučováno autoarchivovat buď v [IMC CAS Zenodo Community](#), nebo v [ASEP](#).

2.2.3 Platinum/Diamond OA

U **platinum/diamond OA** je pro autora publikace bezplatná a čtenářům je umožněn otevřený přístup jako u gold OA. Náklady na provoz časopisu jsou však hrazeny typicky vědeckou institucí či například učenou společností.

Existují i další cesty otevřeného přístupu, např. **bronzová cesta** - publikování v časopisech bez připojené licence, POZOR – Nejedná se o skutečný „Open Access“, absentuje správné licencování (veřejné licence, např. CC BY). Poskyvatelé projektových financí právě kvůli právní nejistotě tuto formu zpřístupnění neuznávají jako OA.

2.3 Možnosti financování nákladů na publikování OA článků

- Autor může hradit poplatky z dotace poskytovatelů – u většiny grantových agentur jsou APC uznatelným nákladem projektu, avšak často je na tyto náklady třeba pamatovat již v momentě žádosti o grant.
- Poplatek je pokrytý tzv. transformační smlouvou s vydavatelem – autoři ÚMCH mohou u vybraných vydavatelství publikovat bez nutnosti placení APC, a to díky transformačním smlouvám (také „Read & Publish“ smlouvy či „tokeny“), které jsme prostřednictvím národního konsorcia CzechELib uzavřeli s vydavateli. Tyto smlouvy ústavu zajišťují klasické předplatné plných textů, a zároveň poskytují vědcům možnost publikovat v režimu OA zdarma.

Aktuální informace, u kterých vydavatelství a za jakých podmínek mohou autoři ÚMCH čerpat výhody v rámci těchto smluv, jsou uvedeny na webu [Knihovny ÚMCH](#) nebo na ústavním intranetu v sekci [Informace referátů/ Knihovna](#).

2.4 Jak vybrat otevřený časopis

K dispozici je řada nástrojů pro výběr otevřeného časopisu, nejčastěji využívané jsou:

- [Open policy finder](#)
poskytuje informace o pravidlech otevřeného přístupu vydavatelů z celého světa, a to i podle jednotlivých časopiseckých titulů = umožňují-li vydavatelé autorovi auto-archivaci
- [Directory of Open Access Journals](#)
přehled důvěryhodných OA časopisů vč. diamond OA

Jak publikovat článek v režimu OA:

1. Zjistěte konkrétní požadavky poskytovatele projektových financí
2. Vyberte si otevřený časopis (např. pomocí [DOAJ](#)) a zjistěte předem, zda vydavatel vyžaduje APC
3. Ujasněte si možnosti případného financování APC – zda lze hradit z projektu nebo je-li poplatek krytý transformační smlouvou s vydavatelem (kontaktujte knihovnu).
4. Uložte článek do repozitáře – postupujte podle [směrnice č.12](#)
5. Pokud to vyžadují podmínky poskytovatele a pokud to umožňuje politika vydavatele, můžete uložit preprint článku na preprintový server (např. [arXiv](#), či [ChemRxiv](#)), kde je volně dostupný před oficiálním publikováním

3 Správa výzkumných dat

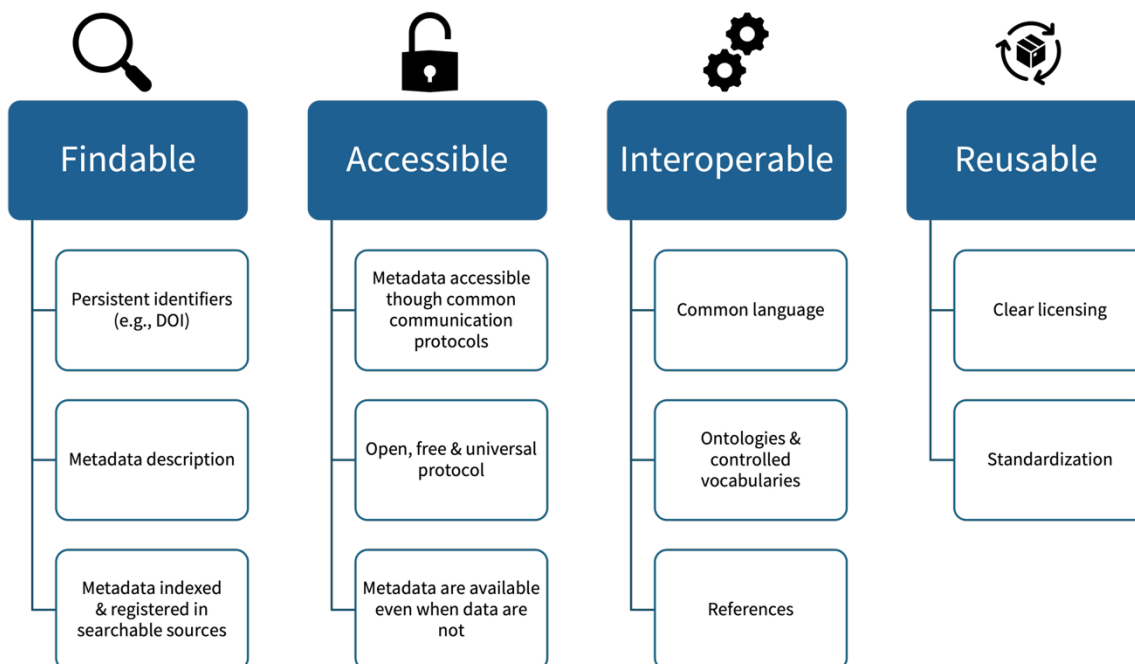
Správa výzkumných dat (*Research Data Management, RDM*) je podpůrná disciplína zaměřená na organizaci, dokumentaci, zabezpečení, úschovu či publikaci dat vzniklých v procesu výzkumu.

Výzkumná data jsou jakákoliv data vytvářená během výzkumu, avšak ne informace z těchto dat vytěžené. Jedná se tedy např. o tabulky, snímky, audio, fotografie, software, databázová data, výstupy měřících přístrojů, laboratorní deníky, dotazníky, 3D modely, skripty, simulace atd. Nejedná se o vizualizace dat, které se občas publikují jako tzv. electronic supplementary materials, ale o samostatné soubory, se kterými je dále možné pracovat. Dále se nejedná o zprávy, rozpočty, plány správy výzkumných dat (DMP), ani jiné podobné provozní dokumenty.

Všechna sesbíraná data (kolekce) v různých formátech vztahující se ke konkrétnímu výzkumu/projektu se označují jako **dataset**, který je popsán, uložen a pokud je uznáno za vhodné, může být sdílen skrze důvěryhodný repozitář jako celek.

3.1 FAIR principy

[FAIR principy](#) (Obr. 2) jsou [zákonem č. 328/2025 sb.](#) povinné pro veškerá data vzniklá z výzkumu podpořeného veřejnými prostředky. Plnění těchto principů je obecně ve větší či menší míře vyžadováno všemi poskytovateli podpory vč. GAČR, AZV, TAČR či MŠMT. Důraz na FAIR principy pak kladou zejména projekty poskytované Evropskou komisí.

Obr. 2 FAIR Principy, převzato z Jan Vališ 2026 [\[online\]](#).

3.2 Otevřená data

Aplikace FAIR principů **neznamená**, že jsou data nezbytně otevřená. Sdílení dat se vždy řídí principem ***As open as possible, as closed as necessary***. Při rozhodování o (ne)publikaci dat je třeba zohlednit:

- právní a etické aspekty jejich publikace (osobní či citlivá data)
- dopad na bezpečnost (citlivá data, data s dvojitým užitím/vojenským potenciálem)
- komerční zájmy (obchodní tajemství, ochrana duševního vlastnictví vč. patentů)

Tyto důvody pro nezveřejnění jsou po řádném zdůvodnění v plánu správy výzkumných dat (DMP) obvykle přijímány i poskytovateli podpory.

Některá data mohou být zveřejněna s časovým odstupem, tzv. embargem – pokud pominou důvody k uzavření výzkumných dat, je možné je zpřístupnit. Některá data mohou být citlivá ve své původní podobě, ale mohou být otevřeně publikována jako anonymizovaná, ev. agregovaná (cílem je utajit identitu všech osob nebo organizací ve výstupech z výzkumu). Příklady nástrojů pro anonymizaci: [Amnesia](#), [NML Scrubber](#), ARX Data Anonymization Tool. Pokud data nelze anonymizovat, ev. by anonymizací/agregací došlo k nevratné ztrátě kvality dat, je nutné nastavit pro přístup autentizaci nebo autorizaci uživatele. Toto umožňují repozitáře s tzv. řízeným přístupem (controlled access).

3.2.1 Ukládání otevřených dat

Pro podporu a pomoc při správě výzkumných dat se neváhejte obrátit na institucionálního data stewarda ÚMCH (datasteward@imc.cas.cz).

Data by měla být uložena v tzv. [preferovaných](#) formátech (standardních, otevřených, nezávislé na konkrétním softwaru, vhodné pro archivaci) a opatřena metadaty, perzistentním identifikátorem, licencí a dokumentací:

- **formáty** – standardní textové a tabulkové (pdf, txt, rtf, csv, html, xml.), video (mpeg, avi, mkv...), obrazové (preferenčně bezztrátový tiff, ev. jpeg či png.), archivační (zip), audio (mp3, flag, ...), změřená data (v ASCII), výstupy ze softwarů;
- **metadata** – informace o datasetech umožňující jejich strojovou dohledatelnost pro (minimálně DataCite metadatové schéma – ASEP i Zenodo zajišťují);
- **perzistentní identifikátory (PID)** – slouží k trvalé a jednoznačné identifikaci entity (osoby, dokumentu, datových sad atp.) včetně jejich metadat, bez ohledu na umístění:
  - DOI/Handle pro digitální objekty
  - ORCID pro autory
  - ROR pro organizace (Perzistentní identifikátory ÚMCH: [ROR: 0143w7709](#); [ISN:0000000106676325](#))

- **licence** – slouží k jednoznačnému vymezení práv uživatelů dat a ochraně duševního vlastnictví ÚMCH. Je třeba vyvážit zájem autorů/ÚMCH a poskytovatele podpory. Pro datasety jsou typicky doporučovány [CC licence](#), pro SW existují zaběhnuté alternativy jako např. [MIT](#) či [GNU GPL](#);
- **dokumentace** – slouží uživatelům dat k pochopení organizace datasetu, zajištění potřebného SW pro otevření a znovuvyužití dat. Každý dataset by měl obsahovat přinejmenším ReadMe soubor (např. [Cornel University](#)), ev. doplňkově návody, protokoly atd.
- Datové sady se ukládají samostatně do datových repozitářů. Publikace dat skrze **suplementy časopiseckých publikací nejsou poskytovateli akceptovány**, jelikož nemají vlastní persistentní identifikátor, metadata a licenci, a nesplňují tedy FAIR principy.

3.2.2 Datové repozitáře

Repozitáře slouží pro ukládání, zveřejňování, ochranu a uchování konečných dat po skončení výzkumu. Poskytovatelé grantů obvykle ukládají podmínku uložení datasetů do důvěryhodného repozitáře. Obecně je doporučováno zjistit si, kdo repozitář provozuje, jaké funkce nabízí, zda poskytuje otevřený přístup, opatří data licencí, zda přiděluje perzistentní identifikátory pro data, umožňuje-li aktualizace, či má přímo certifikát ([CoreTrustSeal](#), [Nestor Seal](#), [ISO16363](#)). Všechny tyto informace lze zjistit např. v adresářích OA repozitářů [OpenDOAR](#) nebo [re3data.org](#). Repozitáře je možné dělit na **oborové** (např. [Chemotion](#)), **obecné** (např. [Zenodo](#)), či **institucionální** (např. [ASEP](#)).

Pro archivaci dat můžete využít repozitář relevantní pro Váš obor, resp. specifickou komunitu. Pokud není k dispozici, je možné vybrat obecný repozitář. Pokud neexistuje žádný vhodný, je možné zvolit i institucionální. Volbu repozitáře je vhodné konzultovat s data stewardem ÚMCH (datasteward@imc.cas.cz)

Autorům ÚMCH, kteří se rozhodnou publikovat svá výzkumná data v obecném repozitáři [Zenodo](#) doporučujeme publikovat své datasety v rámci [IMC CAS Zenodo Community](#). Publikace v komunitě umožňuje kontrolu záznamu ústavním data stewardem před jeho publikací.

Autoři z ÚMCH mohou dále využít institucionální [repozitář ASEP](#), který spravuje Knihovna AV ČR a který využíváme i pro evidenci publikační činnosti pracovníků ústavu. V případě zájmu se obraťte na Knihovnu (Eva Čechová, cechova@imc.cas.cz, která je pověřeným zpracovatelem vkládaných dat a publikací pro ASEP).

3.3 Data Management Plan

Jaká data a jakým způsobem budou během výzkumu vytvářena, spravována a uchovávána, jak budou dostupná a dále využívána, to vše **specifikuje plán správy dat (*Data management plan, DMP*)**. Většina poskytovatelů projektu ukládá ve svých podmínkách jeho vytvoření na začátku projektu či s první průběžnou zprávou a jeho pravidelnou aktualizaci během řešení projektu.

Pro tvorbu DMP lze využít různé nástroje. Řešitelům z ÚMCH je důrazně doporučováno využívat nástroj [FAIR Wizard](#) (Obr. 3. Po zodpovězení potřebných otázek nástroj vytvoří DMP v šabloně, kterou poskytovatelé požadují (HE, MŠMT, GAČR, TAČR (vyjma smluvního výzkumu VaVal) či třeba AZV). Pro řešitele mimo AV ČR, kteří k FAIR Wizardu nemají přístup existuje alternativa v podobě národní instance [Data Stewardship Wizard](#), ev. třeba [DMP Online](#), či [Argos](#).

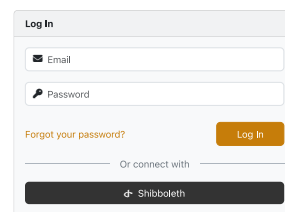
AV ČR - FAIR Wizard

Vítejte v AV ČR FAIR Wizard - online službě pro snadnou tvorbu DMP. Služba je zprostředkována a administrována Knihovnou AV ČR (KNAV) pro zájemce z celé AV ČR.

Nástroj v průběhu vyplňování automaticky hodnotí míru naplnění FAIR principů a dalších metrik s doprovodnými vysvětlujícími komentáři. Uživatel je tak „veden“ při tvorbě DMP a prostřednictvím otázek s předdefinovanými možnostmi odpovědi osvobozen od nutnosti „psát“ další přílohu projektové dokumentace.

Welcome to AV CR FAIR Wizard - an online service for easy creation of DMPs. The service is provided and administrated by the Library of the CAS (KNAV) for anyone interested from all over the CAS.

The tool automatically assesses the level of fulfilment of FAIR principles and other metrics during the completion process with accompanying explanatory comments. The user is thus "guided" in the creation of the DMP and, through questions with predefined answer options, freed from the need to "write" another project documentation annex.

Přihlašuje se prosím prostřednictvím eduID-Shibboleth (Česká akademická federace identit provozovaná sdružením CESNET) případně Vaším pracovním emailem.

Please login using eduID-Shibboleth (Czech academic federation of identities managed by CESNET) or your official work email.

Obr. 3 Fair Wizard: přihlašovací obrazovka, kde je nutné zvolit černou ikonu Shibboleth, která vede na přihlášení skrze eduID (UMCH login číslem)

Podrobné návody pro Fair Wizard jsou dostupné na webu [Knihovny AV ČR](#).

3.4 Jak publikovat otevřená data z výzkumu

0. **Vytvořte DMP:** Ideálně na začátku projektu s následnými aktualizacemi. Včasná tvorba DMP Vám umožní nastavit základ pro postupy správy dat (např. jak soubory pojmenovávat, v jakých formátech a kam ukládat), což usnadní publikaci dat.
1. Zjistěte konkrétní podmínky poskytovatele projektu – přijatelnost embarga, volnost volby repozitáře, požadované licence, hlášení datasetů atd.
2. Zvažte, která data budou vhodná k publikaci, resp. za jakých podmínek je možné je publikovat (embargo, řízený přístup, anonymizace?). Specifikujte data, která lze sdílet a která nikoliv (popište v DMP). Se sdílením musí souhlasit všichni spoluautoři.

3. Připravte dataset. Zajistěte, aby byla data dobře organizovaná a ve vhodném formátu. Je-li to možné, používejte běžně uznávané standardy a formáty pro váš obor. K datům připojte dokumentaci, která vysvětluje strukturu dat, jak byla data sesbírána, použité nástroje atp. Dokumentace může být např. formou ReadMe souboru.
4. Vyberte vhodný repozitář – buď podle podmínek poskytovatele projektu nebo podle oborových zvyklostí. V případě využití institucionálního repozitáře ASEP od AV ČR se prosím obraťte na paní E. Čechovou (linka 358), která je pověřenou osobou pro ukládání dat do ASEP. V případě publikace na Zenodo využijte IMC CAS Zenodo community spravované institucionálním data stewardem (linka 308).
5. Vyplňte požadovaná metadata (tvůrci, název datasetu, abstrakt, klíčová slova, datum vytvoření a licenční podmínky, související díla jako např. časopisecká publikace). Persistentní identifikátor nemůže přidělit datům sám autor – musí to zajistit repozitář.
6. Pokud má dataset vztah k jiným dílům (jiné datasety, SW, článek a podob.), je vhodné toto uvést jako tzv. kvalifikovanou referenci. Obdobně je dobré ve článku uvést, že data pro článek jsou dostupná skrze DOI datasetu. Dataset by tedy měl být nahrán do repozitáře nejpozději v den odeslání manuskriptu redakci. Nahrání však neznamena publikaci – pro ochranu publikačního prvenství je možné dataset uzavřít za tzv. embargo, díky kterému po předem stanovenou dobu nebude obsah datasetu veřejně přístupný a k zveřejnění dojde až po přijetí článku k publikaci.
7. Licencujte data:
  - Rozhodněte, jaká práva a omezení chcete uplatnit, a podle toho zvolte vhodnou variantu vybrané licence (např. CC BY 4.0), viz str. 31.3.
  - Licenci uveďte:
    - v metadatach datasetu v repozitáři a v
    - přiložené dokumentaci (např. formou souboru LICENSE, ev. alespoň v ReadMe souboru).
  - Jasně formulujte podmínky užití dat pro jejich uživatele.
  - V případě, že máte specifické požadavky např. omezení u citlivých dat nebo nevíte, jak přesně formulovat podmínky užití, obraťte se na právní oddělení ÚMCH.
8. Můžete u dat uvést doporučený formát citace – některé repozitáře již nabízí podle zadaných metadat.
9. Data podle potřeby aktualizujte, nahrávejte nové verze, aktualizujte dokumentaci. Některé repozitáře poskytují i statistiky využití a citací (Zenodo, Figshare).